

Силабус
навчальної дисципліни
Технологія обробки текстильних матеріалів
ручним та механічним способом
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)»
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань А Освіта/ Педагогіка
спеціальність А4 Середня освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізація А4.10 Середня освіта (Технології)
кваліфікація: бакалавр з середньої освіти (Технології)

Викладач (і)	Маргарита ПОГРЕБНЯК
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=2269
Контактний тел.	+380666053118
Е-mail викладача:	ritasplashrgx69@gmail.com mh_pohrebniak@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Субота 11:10-12:30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	8	42	70	залік

Семестр: 2

Мова навчання: українська

Ключові слова: текстильні матеріали, конструювання, ручні шви, машинні шви, крій, шиття.

Мета та предмет курсу: систематизувати та поглибити знання про текстильні волокна, їх характеристики, виробництво тканин та їх структуру, розвинути навички розпізнавання тканин, ознайомити з різними типами швів та строчок, конструкцією швейних машин та їх ремонтом, основами конструювання і моделювання одягу, опанувати технології розкроювання і обробки деталей одягу, засвоїти навички складання плану робіт, волого-теплової обробки деталей, усунення дефектів і кінцевої обробки.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ФК 12. Здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної, інформаційної грамотності, практичні вміння та навички проєктної, конструкторської, виробничої діяльності у практиці трудового навчання, креслення та гурткової роботі.

ФК 13. Здатність визначати властивості та здійснювати добір конструкційних матеріалів для виготовлення виробів.

ФК 14. Здатність обробляти сировину та матеріали, виготовляти вироби за допомогою ручних, електрифікованих інструментів і технологічного обладнання, використовуючи нормативно-технологічну документацію та системи управління якістю.

ФК 17. Здатність дотримуватись вимог з охорони праці, протипожежної безпеки, захисту довкілля.

ПР 03. Володіти теоретичними основами творчої проєктно-технологічної діяльності та сутністю методу проєктів.

ПР 04. Демонструвати знання з розробки технологічної послідовності виготовлення виробів, їх матеріально-технічної та виробничої складових.

ПР 18. Використовувати інноваційні технології, здійснювати заходи з економії енергоресурсів, збереження екологічно чистого середовища та охорони праці; розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Текстильне матеріалознавство

Види текстильних матеріалів. Натуральні (рослинні, тваринні, мінеральні) та хімічні (штучні, синтетичні) тканини. Вивчення і визначення властивостей тканин, що впливають на пошиття одягу.

Тема 2. Інструментарій текстильного виробництва. Правила безпеки життєдіяльності під час роботи з інструментами

Ознайомлення із інструментами для роботи з текстильними матеріалами. Види лекал, колодки, креслярські матеріали, кравецькі ножиці, сантиметрова стрічка, особливості вибору голок та ниток, парова праска, булавки, кравецька крейда та інше. Правила безпеки життєдіяльності під час роботи з інструментами.

Тема 3. Ручні шви та швейні операції

Ручні шви: вперед голкою, назад голкою, стебловий, тамбурний, козлик, петельний, потаємний, хрестик та інші вишивальні шви. Види ручних швейних

операцій: наметування, обметування, зметування, виметування, заметування, приметування, вметування, розметування, підшивання, пришивання, спушування.

Тема 4. Будова швейної машини. Прийоми роботи на швейній машині

Будова швейної машини, намотування шпульки, заправлення верхньої та нижньої нитки, заміна голки та лапок, петля-автомат, регуляція тиску лапки, ширини та довжини стібка, виду стібка, натягу верхньої нитки, зубчатої рейки. Основні правила прокладання машинних стібків.

Тема 5. Підготовка тканини до розкрою. Волого-теплова обробка матеріалу. Зняття мірок

Припуски на шви, обробка припусків. Операції волого-теплової обробки, температурні режими прасування. Колодки для обробки деталей. Визначення та значення повздовжньої та поперечної нитки полотна. Волого-теплова обробка специфічних тканин (плюш, велюр, замш, оксамит...). ВТО окремих деталей швейних виробів (пояс, манжет, горловина, карман). Робота з флізеліном (дольовиком). Кіперна стрічка. Види застібок (застібка-блискавка, гудзик на петлі автомат, гачки, липкі стрічки, резинки). Поняття поясного та плечового швейного виробу. Зняття мірок. Обхвати та напівобхвати.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Технологія пошиття речей побутового вжитку

Технологія пошиття постільної білизни, фартуха та прихваток. Зняття мірок, розрахунок та побудова викрійки в масштабі. Побудова викрійки. Моделювання. Особливості волого-теплової обробки. Розкрій тканини. Пошиття. Видозмінення виробів. Остаточна обробка.

Тема 7. Технологія пошиття поясних виробів

Технологія пошиття спідниці та брюк. Зняття мірок, розрахунок та побудова викрійки в масштабі. Побудова викрійки. Моделювання спідниці та брюк. Особливості волого-теплової обробки. Розкрій тканини. Пошиття спідниці та брюк. Етап першої примірки. Видозмінення виробів. Остаточна обробка та примірка.

Тема 8. Технологія пошиття плечових виробів

Технологія пошиття футболки, цільнокрійного та вточного рукава. Зняття мірок, розрахунок та побудова викрійки в масштабі. Побудова викрійки. Моделювання кофтинок та суконь. Особливості волого-теплової обробки. Розкрій тканини. Пошиття кофтинки та сукні. Етап першої примірки. Видозмінення виробів. Остаточна обробка та примірка.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), наочні (відео та фото), практичні, мультимедійні, самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання проєктів, вправи.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності).

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

- «відмінно/А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «добре/В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв’язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «добре/С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «задовільно/D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «задовільно/Е», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота								Залік	Сума
ЗМ1					ЗМ2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	5	5	5	10	10		

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Головніна М., Михайлець В., Ямпольська А. Технологія обробки деталей швейних виробів. 2-ге видання. Київ: «Техніка», 1986. 100 с.
2. Єжова О., Гур'янова О. Технологія оброблення швейних виробів: навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
3. Костюченко О. Дихнич Л. Проектна діяльність в індустрії моди: організаційні та психологічні аспекти: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра. Київ, 2017. 316 с.
4. Лазур К. Р. Швейне матеріалознавство: Підручник: Вид.2-ге. Львів: Світ, 2004. 240 с.
5. Лазур К. Швейне матеріалознавство. Професійно-технічна освіта України. Світ, 2003. 240 с.
6. Матеріалознавство швейного виробництва: метод. посібник для студ. вищ. пед. навч. закл. напряму підгот. «Технологічна освіта». Криворізький держ. педагогічний ун-т. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 340 с.
7. Основи текстильного матеріалознавства: підручник для студ. вищих навч. закладів / Н. П. Супрун, Ю. С. Шустов. Київ: КНУТД, 2009. 293 с.
8. Шмельцер-Цирингер Б. Дизайн моди. Теорія та практика. Харків: «Гуманітарний Центр», 2021. 264 с.

Додаткові

1. Горбатюк Н., Авілкова Л., Откидач Г. Практичне ескізування одягу. Грамота, 2021. 192 с.
2. Матеріалознавство швейних виробів. Матеріали для одягу: підручник для студ. вищих навч. закладів / Н. П. Супрун. Київ: КНУТД, 2009. 188 с.
3. Семак З. М. Текстильне матеріалознавство (волокна, пряжа, нитки): Навч. посібник. Київ: ІДСО, 1996. 208 с.
4. Слізков А. Механічна технологія текстильних матеріалів. Частина І. (Прядильне та крутильне виробництва): підручник. А. М. Слізков, Т. О. Якубовська, І. А. Прохорова. Київ: КНУТД, 2014. 432 с.
5. Текстильне матеріалознавство: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Е. П. Дрегуляс, В. В. Рибальченко, Н. П. Супрун. Київ: КНУТД, 2011. 430 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://posibnyk.fashionglobusukraine.com/index.html>
2. <https://www.nbuu.gov.ua/>

3. <https://naurok.com.ua/>

4. <https://vseosvita.ua/>